

AUZI GOGORRAK ITXASOETAN

ITXASOA ETA BURU-AUSTEAK

Azpaldian zirri-zarra asko dabil itxasoan eta ez beti uren ibillera eta joaldietan.

Oraingotan fletan baltza izan da arrantzalienen kezka. Eta fletanagaz lotuta Kanada'ren jokabidea.

Egia da joaldi orrek galiziarrei ikutu dautsela geienbat, baiña gaur itxasoetako gertaerak zuzenean ez ba da albotik itxasertz guztiari ikutu eta zotin eragiten dautse. Arrain auziari lotuta, txalopen gain, beste erakunde asko agertzen diralako, merkataritzza, langintza, garraio eta abarretan.

Fletanaren gain or egon da onuntzago, guri bizi-bizi ikututen dauskun antxoaren auzia.

Geroago Marrokoen eskabideak aizetuko dira edo ta arabiarren kolkoan agertu leikezanak. Edo ta Irlandaren itxasertz batzuen eta bakallaua eta Noruegarena.

Eta bolantak.

Edozetara be azpaldian itxasoa eta bere ingurua, bare baiño ekaitzez sarriago ikusten dogula eta ikusiko dogula.

ZER DA FLETAN-A?

Askok, geienok, oraintsu arte, izen ori ia entzun be ez dogu egin arratzuen artean.

Len, bere ezaugarritzat, geiago erabilten zan *palmeta* edo *alibut* deitura.

Egia da emengo arrasteruak iñoiz ekarten dabezala 40/50 kilo inguruko fletan baltz batzuk, baiña gure portuan kanporako freskoan saltzen dira eta guk, tartetan ikusi baiño ez dogu egiten arrain zatar, itxusi ori.

Arrain zapala da, itsusia benetan. Ur otzak eta sako-nak maite dauzana. Itxasoetan milla metrotan edo sako-nago ibiltzen dakiana.

Igilari makala dala esaten da.

Arrak, berez, metrotik berako luzerakoak izaten dira, baiña emeak metro ingurura elduten dira.

Pixuz be arrak-zortzi amar kilo inguruan ibiltzen ba dira be, emeak ogei ingurura elduten dira.

Baiña gorago esan dogunez, emengo arrasteruak ez dabe arrain au asko ekarten, atzaparrekin kontatzeko eran baiño, eta 40/50 kilo ingurukoak ikusi izan doguz.

Ainbesteko izanaz, ez da gure plaza eta merkatuetan freskoan saltzen, orretarako zer kendu eta zer galdu asko eukiko leukelako.

BERE BALIOA

Fletanari balioa emoten dautsana, beste arrain fiñen antzeko edo itxura emon al izatetik datorkio. Edo beintzat itxuratu leikezan beste orreik diralakoan jan leikelako.

Orrela gertatzen da errebolu edo ta linguaduagaz parekatzen dabenean, serra edo filete eratsuetan ebagi, izoztu, eta izoztuen artean merkatuan saltzera ataraten danian, batek ez jakin zelako deitureagaz. Or dauka bere salmenta, ortxe baita beragaz dirutu al izatea.

Alaz eta ba dira diñoenak arrain leloa dala, koipe zatarrekoa eta igarri egiten jakola besteengandiko alde-rantzia.

Baiña orretan arrain motak ondo ezagutzen dabezanak izan bear dira, edo ta gure artean esaten dan lez ao edo moko fiñak.

Erosten dabena eta bere merkatariak be esaten dakie, beragaz dirua atarateko era ortxe dagola.

Itxuraz japoniarrak dira arrain onen eroslerik ugari eta zaleenak eta bildurretan dagoz bera gertuten dabena eta saltzen dabena, japoniarren tengada orrek arrain au gure merkatuan saltzeko zail edo gaitz ipiniko ez ete dabena.

GAURKO ARRISKUAK

Arrantza munduan alde bateko ta besteko errialdeak dauken politika itsu ta berekorra oartu edo ezagututa, bildur egoteko da gaur fletan baltz eta Kanada'gaz gertatzen dana, biar edo etzi beste arrainen baten aitzakiz itsutasun barrien bat sortuko ez ete dan eta beti be gure inguruko arrantzale eta arrantzako bizimoduan sartuta dabiltzanen kaltetan, azken baten eta gain gaiñetik arrantzarako kai, txalopa ea erakundeak daukezanen ondasunen aurka.

Gero eta politika itsuago darabilgu, gero eta nerberekeri jokabide larriago eta mingarria izango litzake bateko ta besteko trabak dirala-ta, edo baimenik ez dagolako, eta eurak mugatzen diralako, urte buruan ainbat egunetan lotuta egon bearra.

Ori itxasoak berak daukazan asarre egunak alboan itxita, edo ta arraiñak berak arru eragiten dakiazan ez-uneak kontuan euki barik.

A. ZUBIKARAI